

Innowacyjne poradnik metodyczny

W bieżącym numerze:

- 1 Innowacyjne poradnik metodyczny - Heritage in Motion
- 2 Refleksje uczestników projektu
- 3 Wyznaczanie tras
- 4 Wnioski
- 5 Organizacje partnerskie



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

*"Heritage in Motion" –
Projekt "Dziedzictwo w
ruchu" ma na celu
promowanie wiedzy o
dziedzictwie na poziomie
lokalnym i europejskim w
celu promowania wartości
związanych
z dziedzictwem kulturowym,
co czyni z niego
podstawowy element
rozwoju społeczeństwa
europejskiego.*

E-przewodnik „Heritage in motion” , przedstawiający metodologię opracowaną przez partnerów programu Erasmus+

„Dziedzictwo w ruchu” (HeiM), ma na celu promowanie wiedzy na temat dziedzictwa na poziomie lokalnym i europejskim poprzez rozpowszechnianie wartości właściwych dla dziedzictwa kulturowego – kluczowego elementu w rozwoju społeczeństwa europejskiego.

Innowacyjne metody proponowane i stosowane w nauczaniu osób starszych nie tylko doceniają doświadczenie i umiejętności tej grupy, lecz opierają się również na konstruktywnych i poznawczych metodach, takich jak uczenie kontekstowe, metoda projektów, wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Uważamy, że edukacja otwarta oraz innowacyjne praktyki dydaktyczne charakteryzujące erę cyfrową muszą odgrywać nadrzędną rolę w dzisiejszym społeczeństwie. Ponadto, przewodnik, poza działaniami poznawczymi i intelektualnymi, rozszerza metody wspierające aktywne starzenie się, proponując dodatkowo działania zmierzające do poprawy samopoczucia fizycznego osób starszych. Poprzez sugestie opisane w niniejszym przewodniku metodycznym chcielibyśmy wspomóc osoby starsze, wskazując im możliwość uczenia się przez całe życie przy zastosowaniu innowacyjnych praktyk, tak by mogli stać się aktywną częścią społeczeństwa, a tym samym, by zapobiec wykluczeniu tej grupy społecznej, na rzecz spójności międzypokoleniowej.

Przewodnik skierowany jest nie tylko do instytucji edukacyjnych, ale także do profesjonalnych trenerów i pedagogów zajmujących się nauczaniem osób starszych, którzy chcą promować zarówno aktywne starzenie się, jak i zainteresowanie dziedzictwem kulturowym poprzez stosowanie innowacyjnych metod oraz pracy w zespołach badawczych. Może być stosowany także jako narzędzie operacyjne i upowszechniające przez podmioty nieedukacyjne związane z promocją dziedzictwa, w tym organizacje społeczne.

<https://www.heimheritage.eu/basic-page/project/results>



Bardzo trudno jest zminimalizować negatywne skutki przejścia na emeryturę i starzenie się bez wcześniejszego przygotowania, co pozwala na tak aktywne, zdrowe i zaangażowane życie.



Aktywne szlaki dziedzictwa kulturowego będą zachęcać osoby starsze do aktywności, a tym samym zwiększą ich zainteresowanie do odkrywania i poznawania europejskiego dziedzictwa

Poradnik zawiera:

- Innowacyjne metody szkolenia starszych dorosłych
- Znaczenie europejskiego dziedzictwa kulturowego dla osób starszych
- Osoby starsze jako interpretatorzy dziedzictwa
- Aktywne formy podążania szlakami dziedzictwa europejskiego
- Rekomendacje

Realizacja działań opisanych w przewodniku zachęci starsze osoby do dzielenia się z innymi swoimi historiami, wiedzą i doświadczeniem poprzez samodzielne projektowanie aktywnych tras odkrywania dziedzictwa kulturowego. Innowacyjność projektu HeiM polega na wprowadzeniu nowych rozwiązań, usunięciu licznych barier i wsparciu osób starszych w osiągnięciu celów, które do tej pory były poza ich zasięgiem.

Zaproponowana metodyka pracy odchodzi od typowych założeń pedagogicznych i andragogicznych, a skupia się na rzeczywistych potrzebach uczniów w starszym wieku. Służy także utrwaleniu pozytywnego wizerunku osób starszych jako aktywnych podmiotów życia społecznego. Odkrywanie wartości dziedzictwa kulturowego wykorzystaniem nowych technologii połączono tu z pracą w terenie, będącą odpowiedzią na problem fizycznej mobilności osób starszych.

Refleksje uczestników projektu:

„Uczestnictwo w projekcie HeiM było dla mnie bardzo ważne, ponieważ w tych bardzo dziwnych czasach dało możliwość myślenia o czymś innym niż pandemia i trzęsienie ziemi. Siadałam na rower, jeździłam po Zagrzebiu i robiłam zdjęcia. Później w domu szukałam miejsc, w których robiłam zdjęcia, i pisałam historie o miejscach, które nazaczyły moje dorastanie i dorosłe życie w Zagrzebiu. Dla mnie ten projekt był małym okienkiem, które przypominało mi szczęśliwsze czasy” (Višnja Vidmar, 73 lata, Zagrzeb - Chorwacja)

“Bardzo się cieszę, że mogłam uczestniczyć w projekcie HeiM, ponieważ nie tylko pracowałam z bardzo kompetentnymi i sympatycznymi ludźmi, ale także sprawdziłam, czy misja projektu okazała się słuszna. My, którzy mamy ponad 50 lat, możemy uczyć się nowych inteligentnych technologii i dostosowywać się do nich, a także wykorzystywać je do tworzenia ścieżek dotyczących naszego dziedzictwa, a tym samym stać się kompetentnymi interpretatorami tego dziedzictwa, aby inni mogli się dobrze bawić. Otwiera to zupełnie nowy świat możliwości na przyszłość w nauczaniu naszych rówieśników, aby robili to samo. Jeśli my możemy, ty też możesz”. (Ingibjörg Rannveig Guðlaugsdóttir, 81 lat, Reykjavik - Islandia)

„Jeden z zespołów projektu HeiM postanowił nauczyć się obsługi aplikacji Wikiloc, podążając ścieżką obroną podczas przesilenia letniego w Viðey. Nie miało znaczenia, że grupa robiła to zimą przy dobrej pogodzie. Trasa liczyła prawie pięć kilometrów. Od czasu do czasu zatrzymywaliśmy się i robiliśmy zdjęcia, które następnie zapisywaliśmy wraz z informacjami o prawidłowych punktach trasy na mapie. Z dobrą pomocą mentora poszło to bardzo dobrze, a uczestnicy uwierzyli, że nauczą innych, jak korzystać z aplikacji Wikiloc”. (Pór Jakobsson, 84 lata, Reykjavik - Islandia)

„Dla nas, ludzi po pięćdziesiątce, był to wspaniały projekt; nie tylko dlatego, że poznaliśmy inne kraje europejskie, ale także dlatego, że dzieliliśmy się wiedzą związaną z naszym krajem. Fantastyczne przeżycie.” (Isabel Capitán, 64 lata, z Alicante, Hiszpania)

„Byliśmy grupą trzech osób, które wytyczyły trasę między rzeźbami znajdującymi się w centrum Reykjavíku, a które łączą naszą historię od początku osadnictwa do współczesności. Odwiedziliśmy 20 posągów, zaczynając od pomnika Ingólfrur Arnarsona - założyciela Reykjavíku - a kończąc na pomniku Tómasa Guðmundssona - znanego poety islandzkiego. Opublikowaliśmy komentarze na Wikiloc zarówno o posągach, jak i o rzeźbiarzach. Trasa ma nieco ponad 3 kilometry i jest łatwa w nawigacji o każdej porze roku. Otrzymaliśmy pomoc naszego mentora, Einara Skúlasona, w rozwiązaniu tego zadania, ponieważ nasza wiedza była początkowo niewielka. Po tym zabawnym i edukacyjnym doświadczeniu jesteśmy gotowi do następnego projektu i ufamy, że możemy pomóc innym... (Birna Halldórsdóttir, 71 lata, Reykjavik - Islandia)

„Dzięki temu projektowi poznałam narzędzia, które pomagają mi pokazać ważne dla mnie miejsca, moją tożsamość kulturową i ocalić to wszystko od zapomnienia. Odwiedzając nowe kraje, będę spacerował ścieżkami kulturowymi wyznaczonymi przez moich rówieśników; Odwiedzę miejsca, do których poczułam sentyment dzięki współpracy z partnerami z innych krajów” (Małgorzata, 58 lat, Warszawa, Polska)

„Dzięki projektowi HeiM pogłęбилиśmy wiedzę o naszym dziedzictwie i z radością dzielę się nim z wami wszystkimi. Ciesz się tym razem z Wami !!!” (Rafael Arenillas, 68 lat, Alicante, Hiszpania)

„Praca z naszymi kolegami z Chorwacji, Islandii i Polski oraz współpraca z nimi przez cały ten czas była prawdziwą przyjemnością. Co za wspaniały zespół!” (Isabel Capitán, 64 lata, Alicante, Hiszpania)



Wyznaczanie tras dziedzictwa kulturowego

Każdy z partnerów zaprojektował pięć lub sześć ścieżek. Trasy zostały zaprojektowane z uwzględnieniem propozycji ekspertów oraz sugestii i zainteresowań osób zaangażowanych w projekt. Zgodnie z sugestiami zespołu islandzkiego, niektóre z tras powinny uwzględniać związek pomiędzy naturą a człowiekiem i ukazywać istotne aspekty tych relacji dla zwiedzających z Europy.

Rezultaty pracy zespołów są dostępne na stronie internetowej projektu.



CHORWACJA

- ✚ Teatr, muzyka i architektura
- ✚ Śladami sławnych Zagrzebian
- ✚ Zagrzeb i modernizm
- ✚ Gornji grad and Kaptol – historia i kultura
- ✚ Natura w sercu Zagrzebia



ISLANDIA

- ✚ Wędrówka szlakiem przyrodniczym w dolinie Ellidaar
- ✚ Historyczne i kulturowe dziedzictwo Laugarnes i Kirkjusandur
- ✚ Spacer w dzień przesilenia letniego
- ✚ Dziedzictwo kulturowe i artystyczne cmentarza Hólavallagarður
- ✚ Historyczne rzeźby Reykjavíku



POLSKA

- ✚ Warszawa Maria Skłodowskiej - Curie
- ✚ Las Bielański – puszcza w centrum miasta
- ✚ Słodka Warszawa
- ✚ Warszawa Fryderyka Chopina
- ✚ Otwockie świdermajery – drewniane perły podwarszawskiej architektury



HISZPANIA

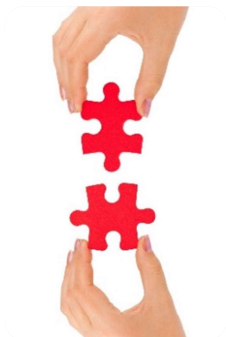
- ✚ Spojrzenie na Alicante
- ✚ Alcoy: natura i przemysł, klejnot Art Nouveau
- ✚ La Vila Joiosa – morze spotkań
- ✚ Fontilles – model kolonii I architektury sanitarnej
- ✚ Serra Gelada i rzymska willa w l'Albir
- ✚ Xàbia, kamień tufowy i suchy kamień



Wszystkie ścieżki są dostępne na stronie:

<https://www.heimheritage.eu/>

Wnioski



Najciekawszą częścią projektu HeiM była faza badań nad trasami. Dostarczyła ona cennych doświadczeń w zakresie zdobywania nowych umiejętności z dziedziny wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w kontekście potrzeb, zainteresowań i możliwości grupy docelowej, tj. osób po 50. roku życia.

Zainteresowanie i zaangażowanie zespołów były niezwykle pod wieloma względami. Ankieta przeprowadzona wśród uczestników projektu po zakończeniu etapu projektowania tras i raportowania wykazała, że większość z nich uważa, iż są w stanie sami zaplanować trasę, przejść ją i załadować na Wikiloc®, a następnie nauczyć tego samego swoich rówieśników. Wszyscy uważali, że szkolenie i udzielanie wskazówek podczas przebiegu projektu było dla nich bardzo cennym doświadczeniem.

Przeprowadzone prace wraz z wynikami zaprojektowania tras, pokazały, że osoby w „trzecim wieku” są doskonałymi interpretatorami i „przekaznikami” historii kultury i dziedzictwa. Mogą dzielić się nabytą wiedzą, refleksjami i umiejętnościami, zarówno z rówieśnikami, jak i z przedstawicielami młodszego pokolenia. Osoby te mogą więc odgrywać nie tylko rolę badaczy-odkrywców, ale także być naocznymi świadkami i twórcami historii. W stymulowaniu aktywności osób starszych podczas odkrywania zasobów dziedzictwa kulturowego bardzo ważny okazał się także czynnik emocjonalny.

Odkrywanie dziedzictwa kulturowego jest dla seniorów z jednej strony okazją do nauki, a z drugiej strony pozwala im wykorzystać nabytą wiedzę i umiejętności do rozwijania swoich pasji i zainteresowań. Projekt HeiM pokazał sens łączenia nowych metod nauczania i szkolenia osób starszych podczas działań związanych z projektowaniem przy użyciu nowoczesnych technologii szlaków dziedzictwa kulturowego.

Zachęcamy do zapoznania się z działaniami opisanymi w poradniku Heritage in Motion programu Erasmus+.

Partnerzy

**Permanent University of the University of Alicante
Spain**

Contact person: Marian Alesón Carbonell
upua.internacional@ua.es
web.ua.es/upua



**U3A Reykjavik
Iceland**

Contact person: Ingibjorg Gudlaugsdottir
ingibjorg.rannveig@gmail.com



**Towarzystwo Demokratyczne Wschód
Poland**

Contact person: Aleksandra Kujawska
akujawska@tdw.org.pl
www.tdw.org.pl



**Pucko otvoreno uciliste Zagreb
Croatia**

Contact person: Vedran Tomšić
vedran.tomsic@pou.hr
www.pou.hr

